

Slovo na úvod

Vážení čtenáři a uživatelé Aktualit, přinášíme Vám druhé letošní vydání Aktualit. Začalo období podávání žádostí o uznání množitelských porostů. Ráda bych poděkovala všem dodavatelům osiva, kteří letos začali využívat přímé podání žádostí s kvalifikovaným elektronickým podpisem. Intenzivní provoz ukázal na některé nedostatky v rutinním provozu, které budeme řešit.

V pondělí 14. dubna proběhlo poslední letošní velké on-line školení, a to k přehlídkám porostů. Další setkání větší či menší již budou prezenční.

Při kontrolách oběhu v letošním roce jsme se zaměřili na kontrolu

e-shopů, označování malého balení provozovateli těchto obchodů. V těchto kontrolách budeme i nadále pokračovat.

Ing. Barbora Dobiášová
ředitelka Odboru osiv a sadby

Nabídka workshopů a lhůtník 2025

30. 4. 2025	Termín pro podání žádostí o uznání množitelských porostů hrachu polního a zahradního, čočky, cizrny, ozimých obilnin, jarních olejnin a některých druhů zeleniny
10. 5. 2025	Termín pro podání žádostí o uznání množitelských porostů bobu, vikve seté, lupiny, semenných okopanin, lnu, některých druhů zeleniny
! 10. 5. 2025	Poslední den pro podání přihlášky na Workshop TTC
20. 5. 2025	Termín pro podání žádostí o uznání množitelských porostů brambor, jílku jednoletého, kukuřice, prosa, pohanky, čiroku a bérů
! 28. a 29. 5. 2025	WORKSHOP pro pracovníky laboratoří - Biochemická zkouška životaschopnosti (TTC)
Červen 2025	Školení pro pověřené přehlízitele – Přerov nad Labem zahájení 10:00

~~Uvnitř tohoto vydání:~~

Výjimky EK - pro klíčivost u osiva sóji a hrachu k 15. 4. 2025	2	Číslování partií osiva a množitelských porostů	4
Workshop ke zkoušce TTC	2	Osivo vyrobené a certifikované	5
Plodiny mimo legislativu ČR regulované v EU	3	Další pokyny a informace OOS	6
Obchodní osivo druhy regulované v ČR	3	Nabídka publikací vydaných ústavem	7

Výjimky EK - pro klíčivost u osiva sóji a hrachu

Stav k 15.4.2025

Dnem 2. února 2025 začala platit výjimka Evropské komise pro uvádění do oběhu osiva sóji se sníženou klíčivostí.

Tato výjimka platí pouze za dodržení následujících podmínek:

- ⇒ **osivo sóji** do maximálního množství **2 300 tun** celkem
- ⇒ odrůdy Abaca, Adelfia, DM Ambar, Amiata, ES Collector, ES Comandor, ES Compositor, Hana, Hermes, Kofu, Korus, Liska, Marzena, Tertia
- ⇒ kategorie certifikovaný rozmnožovací materiál (C1, C2)
- ⇒ minimální klíčivost alespoň 70 %
- ⇒ uvádění do oběhu nejpozději do 30. června 2025

ČERPÁNO: 639,035 t

ZBÝVÁ: 1 660,965 t

Počátkem ledna 2025 začala platit výjimka Evropské komise pro uvádění do oběhu osiva hrachu a pelušky se sníženou klíčivostí.

Tato výjimka platí pouze za dodržení následujících podmínek:

- ⇒ **osivo hrachu a pelušky** do maximálního množství **3 100 tun** celkem
- ⇒ odrůdy Abarth, Arvika, Astronaute, Atoll, Audit, Avatar, Bagoo, Eso, Gambit, Impuls, Kagnotte, Karpate, Kingfisher, LG Corvet, Lump, Orchestra, Ostinato, Protecta, Saxon, Tiberius
- ⇒ kategorie certifikovaný rozmnožovací materiál (C1, C2)
- ⇒ minimální klíčivost alespoň 70 %
- ⇒ uvádění do oběhu nejpozději do 30. června 2025

ČERPÁNO: 2 172,218 t

ZBÝVÁ: 927,782 t

Uznávací listy na osivo spadající pod výše uvedené výjimky bude vydávat pouze přímo Odbor osiv a sadby v Praze, nikoli pověřené laboratoře. Pokud existují případy, kdy osivo, na které se může vztahovat tato výjimka, již bylo zkoušeno a pro nevyhovující klíčivost mu bylo vydáno rozhodnutí o neuznání osiva, je třeba, aby se dodavatel takového osiva obrátil přímo na Odbor osiv a sadby Praha, aby byl dohodnut postup řešení takové situace.

Workshop ke zkoušce TTC - ve dnech 28. a 29. 5. 2025

Laboratoř NRL OS připravuje praktický workshop **Biochemická zkouška životaschopnosti (test TTC)**

[Dvoudenní workshop](#) se bude zabývat praktickým provedením a vyhodnocením zkoušky životaschopnosti pomocí TTC (roztok tetrazoliové soli).

Laboratoř NRL OS připraví pro přihlášené účastníky materiál a osivo ke zkouškám. Cena dvoudenní akce je 1000 Kč, včetně ubytování a občerstvení.

Termín: **28. 29. 5. 2025 Praha, budova AVC Ruzyně**

[Přihlášky](#) zasílejte na adresu NRL OS Praha, Za Opravnou 4, 150 06 Praha 5 Motol nejpozději do: 10. 5. 2025

Ing. Vladislava Gregorová

Vedoucí NRL OS

Plodiny mimo legislativu ČR regulované v EU

Stále častěji se při kontrolách oběhu osiva setkáváme s osivem druhů, u nichž je uvádění osiva do oběhu regulováno v legislativě EU, ale nikoli v legislativě ČR. Tento seznam vznikl již před více než 20 lety, a tak jsou dvě možnosti požádat Evropskou komisi o jeho změnu a do té doby je třeba dodržovat níže uvedená pravidla nebo vyčkat na dokončení nového nařízení, s jehož platností výjimky skončí.

- ⇒ Česká republika má na základě rozhodnutí Evropské komise č. 2017/478 udělenou tzv. výjimku na některé plodiny, které mají na našem území okrajový význam a které ale jsou součástí Společného katalogu odrůd EU, protože v jiných členských státech EU mají významnější využití (viz seznam plodin na www.ukzuz.gov.cz). To znamená, že Česká republika nemusí na osivo těchto plodin uplatňovat požadavky stanovené pro tyto druhy v příslušných směrniciích EU, nemusí tedy mít pro tyto druhy stanoveny v národní legislativě požadavky na uvádění jejich osiva do oběhu.
- ⇒ Osivo těchto plodin tedy **lze do ČR dovézt a uvádět ho v ČR do oběhu, ale nelze u něj v ČR požádat o uznání množitelského porostu ani osiva**, protože pro něj nejsou v naší legislativě stanoveny podmínky pro certifikaci osiva. Osivo těchto plodin lze v ČR vyrábět, ale pouze pro tuzemský trh. V ČR je u něj možné **požádat pouze o informativní rozbor vzorku osiva** v laboratoři ústavu – NRL OS.
- ⇒ **Osivo těchto plodin pocházející ze zahraničí musí být při uvedení do oběhu v ČR a při dovozu do ČR označeno úředními návěskami** prokazujícími úřední certifikaci z jiného státu EU, který pro danou plodinu výjimku od Evropské komise udělenou nemá.
- ⇒ Přehled jednotlivých plodin a všech členských států, které na ně mají udělenou výjimku, je součástí veřejně dostupného znění Prováděcího rozhodnutí Komise (EU) 2017/478, například [zde](#).
- ⇒ Seznam plodin, na které má ČR udělenou výjimku, najdete na [našem webu](#).

Obchodní osivo druhy regulované v ČR

Zákon 219/2003 Sb., § 11 Obchodní osivo

(1) Ústav povolí uvádět do oběhu obchodní osivo, pokud

- a) se jedná o zemědělský druh stanovený prováděcím právním předpisem,
- b) je vzorek obchodního osiva odebrán v souladu s technologickým postupem, který stanoví prováděcí právní předpis,
- c) byly provedeny všechny zkoušky podle § 7 odst. 6 písm. n) potřebné ke zjištění vlastností obchodního osiva uvedených v § 3 odst. 2, které musí být provedeny podle obvyklých mezinárodních metod, pokud takové metody existují,
- d) obchodní osivo splňuje požadavky na pravost druhu a na vlastnosti, stanovené prováděcím právním předpisem,
- e) je označeno, zda jde o formu jarní nebo ozimou nebo jiné zvláštní použití osiva,
- f) jsou splněny požadavky na označování a balení podle § 19.

(2) Dodavatel je povinen vést evidenci o vyrobeném a do oběhu uvedeném obchodním osivu v písemné nebo elektronické podobě.

(3) Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) **výčet zemědělských druhů**, u nichž je možno uvádět do oběhu osivo v kategorii obchodní osivo,
- b) technologický postup odběru vzorků,
- c) požadavky na pravost druhu a jeho vlastnosti,
- d) podrobnosti a způsob vedení evidence o vyrobeném a do oběhu uvedeném obchodním osivu.

Vyhláška 129/2012 Sb., § 14 Obchodní osivo

(1) Jako obchodní osivo lze uvádět do oběhu osivo těchto zemědělských druhů: hořčice černá, lesknice vodní, lipnice roční, pískavice řecké seno, vičenec ligrus, vikev panonská.

POZNÁMKA

Každý ČS EU přistupuje k druhům s výjimkou podle vlastních pravidel, proto zde uvádíme požadavky ČR. Nově připravované nařízení EU žádnou výjimku v tomto ohledu s velkou pravděpodobností neumožní, legislativa tak bude platit na celém území EU jednotně.

Číslování partií osiva a množitelských porostů

PŘIPOMÍNÁME

Připomínáme správné číslování množitelských porostů, a to zejména porostů v ekologickém zemědělství a sadby brambor, ale i v dalších případech. Na tyto číselné řady pak navazuje číslování partií osiva.

Registrační nebo evidenční číslo dodavatele	Pořadové číslo porostu		Porost
	od	do	
RRRR	X0001	X0100	porosty založené z rozmnožovacího materiálu geneticky modifikovaných odrůd
RRRR	X0101	X0200	porosty uchovávaných odrůd
RRRR	X0201	X0500	porosty založené pro ekologické zemědělství
RRRR	X0501	X0600	porosty založené na základě prohlášení šlechtitele o původu rozmnožovacího materiálu
RRRR	X0601	X8000	porosty rozmnožovacího materiálu předstupňů, základního a certifikovaného osiva
RRRR	90001	a dále	porosty standardního osiva (k uznávacímu řízení se nepřihlašují)

Číslování množitelských porostů a z nich vyrobených partií osiva

Číslování dalších partií osiva

Registrační nebo evidenční číslo dodavatele	číselné rozmezí		typ osiva
	od	do	
RRRR	X8001	X8400	registrační čísla směsí k použití jako pícnina
RRRR	X8401	X8800	registrační čísla směsí osiv, které nejsou určeny k použití jako pícnina
RRRR	X8801	X8900	registrační čísla směsí obilnin, standardních osiv zelenin, směsí osiv k ochraně přirozeného prostředí, případně směsí osiv pro ekologické zemědělství
RRRR	X8901	X9000	čísla partií obchodního osiva, případně partií osiv jinde neuvedených
RRRR	X9001	X9800	čísla partií osiva z dovozu v kalendářním roce
RRRR	X9801	X9999	čísla egalizovaných partií osiv, které prošly uznávacím řízením
RRRR	90001	95000	čísla partií standardních osiv
RRRR	95001	a dále	čísla partií sazenic zelenin

RRRR - je registrační kód dodavatele

X - tento symbol je možné využít k třídění podávaných žádostí podle potřeb dodavatele

U porostů sadby brambor je povinné pouze zachování základních číselných řad, rok prvního sázení se již více jak 5 let nepožaduje.

UPOZORNĚNÍ

U registrovaných odrůd druhů neuvedených v druhovém seznamu, ale zařazených v ČR na listu B, může dodavatel přidělit číslo porostu nebo partie. Je nezbytné dodržet číselné řady podle typu osiva. Např. pro porosty a osivo v EZ platí číselná řada X0201 - X0500.

Osivo vyrobené a certifikované v jiné zemi, přebalené v ČR

Je nezbytné respektovat úřední certifikaci i osiva vyrobeného a certifikovaného v jiném ČS EU, které je opatřené úřední návěskou. Proto, pokud dochází k jeho přebalení nebo jiné manipulaci, je třeba na nových návěškách uvést původní číslo partie a zemi původu osiva. Na vzoru návěsky je ukázka takového tisku.

Tento základní princip dohledatelnosti musí být dodržen jak v případě druhů s pasovou povinností, tak bez ní.

Pravidla a normy EU EU rules and standards	
CZ - ÚKZÚZ, Za Opravnou 4, 150 06 Praha 5	
Druh Species	Jetel luční Trifolium pratense L.
Odrůda Variety	GLOBAL
Kategorie, generace Category, generation	CERTIFIED SEED, 1st GENERATION
Číslo partie Lot reference No.	4-9999-09032/01
Hmotnost nebo počet kusů Weight or number of pieces	1 000,00 kg
Měsíc a rok vzorkování Month and year of sampling	02/2024
Země výroby Country of production	Německo
Číslo návěsky Label number	599990000016
Neúřední část / Non – official space	
Dodavatel / Supplier ÚKZÚZ	
Další údaje/Other information	
přebaleno, přenávěskováno 4/2025 č. pův. zahraniční partie DE023-12345	

Přidělené české číslo partie při „dovozu“ osiva

Původní datum vzorkování

Země původu

Číslo původní zahraniční partie osiva musí být zachováno

1. **Návěsky - tisk, vzory** - připomínáme všem provozům, kde se tisknou návěsky, že je nutné dodržet potisk návěsek dle [schválených a zveřejněných vzorů](#). Cílem je vizuální sjednocení základního potisku. Veškeré údaje musí být zřetelné a dobře čitelné. Na návěsce se žádný údaj nepřepisuje, neškrtá a nedopisuje ručně s výjimkou množství na poslední návěsce v partii. U prolongace v původních obalech se datum vzorkování nemění ani nedopisuje. Číselné řady tisku návěsek musí být ucelené, není možné tisknout části jedné řady na více vlastních prozovech. V takovém případě využijte první číslo ze sedmimístného čísla návěsky k odlišení. Obě řady začnou v kalendářním roce jedničkou, a to na posledním místě.

Dodavatel odpovídá za správnost a kvalitu potisku, proto připomínáme nejčastější chyby na návěškách:

- ⇒ Nesprávné latinské názvy druhů – v mnoha případech jsme se setkali s neaktuálními verzemi tiskových programů.
- ⇒ Neaktualizované šablony návěsek – s většinou dodavatelů tiskového SW jsme vyladili vzhled šablon. Není tedy důvod nemít poslední aktualizované šablony.

2. **Národní certifikace** je určena výhradně pro registrované odrůdy druhů uvedených v tzv. „listu B“, tedy v [Příloze 2 - Druhovém seznamu pěstovaných rostlin, jejichž odrůdy lze registrovat dobrovolně](#) vyhlášky č. 378/2010 Sb. Platí tedy následující pravidla:

- ⇒ Uznávacímu řízení od letošního roku podléhají pouze registrované odrůdy druhů uvedených v tzv. listu „B“, to znamená, že žádosti o uznání porostu nebo osiva u jiných odrůd ústav nepřijme.
- ⇒ Odrůdy zapsané v Seznamu odrůd OECD - ústav provede uznání porostu podle Schémat OECD a osivo bude opatřené návěskou OECD a certifikáty ISTA a OECD, také je nezbytné před založením porostu odebrat vzorek na vstupní vegetační zkoušku.
- ⇒ Odrůdy nezapsané na jednom ze seznamů odrůd nebo nezařazené v národních odrůdových zkouškách nebudou úředně přehlíženy v porostech ani nebude úředně nebo pod úředním dozorem zkoušeno osivo, tj. nebude umožněno uznávací řízení.
- ⇒ Kontrolu kvality osiva druhů neuvedených v druhovém seznamu může ústav provést po předchozí dohodě, osivo však nesmí být označené Národní úřední návěskou.

3. **Prolongace a kontrola kvality přeskladněného osiva jiné země původu** jsou 2 různé procesy:

- ⇒ PROLONGACE je ustálený výraz pro nové uznání po přeskladnění osiva = tj. pro osivo uznávané v ČR. Znamená to, že osivo vyrobené a uznávané v ČR (včetně osiva, jehož porost byl umístěn v jiné zemi a osivo bylo dovezeno se šedou návěskou a připravováno v ČR), je možné tzv. prolongovat, tedy provést nové uznání po přeskladnění osiva.
- ⇒ KONTROLA KVALITY přeskladněného osiva jiné země původu - se týká osiva, které nebylo vyrobeno v ČR. V semenářské mluvě jsou to „dovozy“, a to ze zemí EU i ze třetích zemí. Platí, že toto osivo se neprolonguje, dodavatel může požádat o kontrolu kvality a ústav mu vydá výsledek buď formou Protokolu o zkoušce nebo formou Posudku o informativním rozboru. Posudek může vydat i pověřená laboratoř.

4. **Uvádění do oběhu osiva uchovávaných odrůd** má svá zákonná pravidla. Pro uchovávané odrůdy je vždy stanovena oblast původu, ve které se osivo takové odrůdy vyrábí, ale také uvádí do oběhu. Je to součástí registrace odrůdy. Např. osivo odrůdy registrované v ČR se stanovenou oblastí původu ČR je možné uvádět do oběhu pouze v ČR. Tuto skutečnost je třeba vzít v úvahu zejména u odrůd zeleninových druhů. Více v zákoně 219/2003 Sb. o oběhu osiva a sadby v § 3b a 35a.

Nabídka publikací vydaných ústavem

Od 1. 7. 2024 došlo k úpravě cen publikací, které si můžete objednat v tištěné a vázané podobě. Většinu z nich najdete také na našem webu ke stažení. Volně dostupné jsou publikace typu statistik a adresáře. Příručky a Metodika zkoušení osiva a sadby jsou naopak pouze tištěné, v pdf formátu je neposkytujeme.

Objednávky zasílejte pouze elektronickou poštou na **formuláři** na adresu: **publikace.os@ukzuz.gov.cz**

lea.komarkova@ukzuz.gov.cz (257 294 304, Ing. Lea Komárková)

tereza.kettnerova@ukzuz.gov.cz (731 545 960, Ing. Tereza Kettnerová).

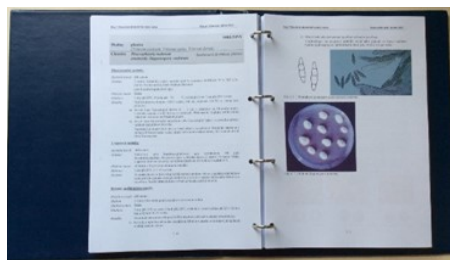
Poštou je možné objednat na adrese: ÚKZÚZ, Odbor osiv a sadby, Za Opravnou 4, 150 06 Praha 5—Motol

Název publikace	Cena	Objednat nejpozději do:
Bulletin semenářské kontroly – adresář ÚKZÚZ	65,-	28. 2.
Bulletin semenářské kontroly – seznam dodavatelů	65,-	28. 2.
Příručka přehlížeatele množitelských porostů	250,-	30. 3., 30. 8.
Příručka vzorkovatele	250,-	30. 3., 30. 8.
Přehled přihlášených množitelských ploch	65,-	30. 8.
Výroční zpráva semenářské kontroly	95,-	30. 8.
Přehled uznaného osiva ozimů	Pouze on-line na www.ukzuz.cz	
Občasník Aktuality	Pouze on-line na www.ukzuz.cz	

Metodika zkoušení osiva a sadby, edice 2025

Zájemci mohou objednávat výtisk u Ing. Komárkové na Odboru OS v Praze (lea.komarkova@ukzuz.gov.cz) prostřednictvím **formuláře** na stránkách ústavu www.ukzuz.cz.

Ceny a typy výtisků jsou uvedené v tabulce, k ceně objednávky bude fakturováno poštovné podle hmotnosti zásilky.

Volné listy s perforací	Metodika zkoušení osiva 1. část (verze 2025)	540 Kč
	Metodika zkoušení osiva a sadby 1. + 2. část (verze 2025)	600 Kč
Vázané v kroužkové vazbě (včetně pevných desek)	Metodika zkoušení osiva 1. část (verze 2025)	640 Kč
	Metodika zkoušení osiva a sadby 1. + 2. část (verze 2025)	700 Kč
Pravidelná roční aktualizace volné listy k výměně Rok 2025 - k výměně 320 listů z 360		470 Kč

ÚKZÚZ

ODBOR OSIV A SADBY

Za Opravnou 4, 150 06 Praha 5—Motol

Telefon: (042) 257 294 246, E-mail: odbor.os@ukzuz.gov.cz, www.ukzuz.cz